2003-5-RE

CAUSA 2003-5-RE

Número de registre: 186-2003. Recurs d'empara

AUTE DEL 30 DE JUNY DEL 2003

BOPA núm. 54, del 9 de juliol del 2003

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el 3 d'abril del 2003 per la representació processal de la Sra. Cristina Ibars Guirao mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra els autes del 23 de gener i del 13 de març del 2003, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per haver-se produït una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució i atès que sol·licita al Tribunal Constitucional que "vulgui dictar sentència atorgant empara constitucional en el sentit sol·licitat en el cos de l'escrit, declarant la lesió dels drets fonamentals invocats, anul·lant l'aute de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra de data 13 de març recaigut en la causa TSJC 181/02, retrotraient els autes a la deliberació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra perquè dicti resolució de conformitat amb els drets protegits per l'article 10 de la Constitució";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 25 d'abril del 2003;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Miguel Herrero de Minón;

Antecedents

Primer

El 2 d'octubre del 2002, la Sra. Cristina Ibars Guirao va instar contra el Sr. Federico García Sanjosé una demanda de mesures provisionals amb caràcter urgent de separació. Mitjançant aute del 10 d'octubre del 2002, la batlle, en aplicació de l'article 64 de la Llei qualificada del matrimoni, va adoptar mesures provisionalíssimes pel que fa a la pàtria potestat, a la guarda i custòdia, al règim de visites, a la pensió alimentària i al domicili de la mare i del fill.

Segon

La representació processal del Sr. Federico García Sanjosé, no conforme amb la decisió esmentada, va presentar recurs d'apel·lació i, mitjançant aute del 23 de gener del 2003, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, el va estimar, revocant i deixant sense efecte l'aute apel·lat per considerar que la situació de la Sra. Cristina Ibars Guirao no justificava l'aplicació del procediment excepcional de l'article 64 de la Llei qualificada del matrimoni ja que no existien "les circumstàncies d'extraordinària urgència o necessitat que l'haurien de fer possible".

Tercer

El 7 de febrer del 2003, la representació processal de la Sra. Cristina Ibars Guirao va presentar un incident de nul·litat d'actuacions contra l'aute anteriorment citat per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció pel fet d'haver dictat una resolució amb una fonamentació jurídica no conforme al dret aplicable al Principat.

El 13 de març del 2003, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual desestimava l'incident de nul·litat manifestant que els fonaments de l'aute recorregut "exposen amb deteniment les raons per les quals aquesta Sala, d'acord amb la doctrina anterior, no va considerar aplicable al cas l'excepcionalitat de l'art. 64".

Quart

El 3 d'abril del 2003, la representació processal de la Sra. Cristina Ibars Guirao va presentar un recurs d'empara contra els autes del 23 de gener i del 13 de març del 2003, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

En el seu escrit, la representació processal de la recurrent al·lega que el Tribunal Superior de Justícia ha lesionat el seu dret a obtenir una decisió fonamentada en dret i amb això ha vulnerat els principis de legalitat i de seguretat jurídica previstos a l'article 3.2 de la Constitució, ja que ha declarat inaplicable a la causa l'article 64 de la Llei qualificada del matrimoni, una norma de procediment clara i inequívoca, fent-ne una interpretació extensiva i envaint "clarament competències que no li pertoquen perquè són les pròpies del poder legislatiu, vulnerant la divisió de poders".

També manifesta que la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia "vulnera també el dret a la defensa, perquè ha resolt no solament sense fonament de Dret (...) sinó que ha enjudiciat les circumstàncies familiars i personals concurrents en aquest cas –la necessitat i la urgència del mateix, no extraordinàries-, amb menysteniment d'aquell dret fonamental". I afegeix que "el refús d'un mitjà de prova d'aquesta part quant a una qüestió cabdal així com la valoració arbitrària o inexistent de les al·legacions i proves aportades, ha vulnerat el dret a la defensa d'aquesta part i per tant un cop més el dret fonamental a la jurisdicció garantit en la nostra Constitució".

Per acabar, la recurrent sol·licita al Tribunal Constitucional que dicti sentència "atorgant empara constitucional en el sentit sol·licitat en el cos de l'escrit, declarant la lesió dels drets fonamentals invocats, anul·lant l'aute de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra de data 13 de març recaigut en la causa TSJC 181/02, retrotraient els autes a la deliberació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra perquè dicti resolució de conformitat amb els drets protegits per l'article 10 de la Constitució".

Cinquè

El 25 d'abril del 2003, el Ministeri Fiscal va presentar el seu informe mitjançant el qual manifestava que "les autèntiques pretensions de l'avui recurrent és que aquest Tribunal procedeixi a una revisió de la interpretació de les normes de procediment aplicables al cas i de la valoració de la prova efectuada pels Tribunals de la jurisdicció ordinària en l'exercici propi de les seves competències", i doncs que actuï com a una tercera instància quan el recurs d'empara "no és un recurs de cassació ni una tercera instància contra sentències judicials que pugui suplantar la funció dels tribunals ordinaris, sinó un instrument processal extraordinari destinat a la protecció dels drets fonamentals".

També considera que les resolucions recorregudes han estat fonamentades en dret i plenament raonades "sense que es pugui apreciar en les mateixes l'arbitrarietat necessària perquè siguin susceptibles de ser examinades en via d'empara constitucional" ja que "la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia raona i explica perfectament en la seva resolució, el perquè no considera d'aplicació al cas examinat, el procediment de l'article 64 de la Llei Qualificada del matrimoni, ja que en tractar-se d'un supòsit en què es permet adoptar una sèrie de mesures urgents "inaudita parte", és a dir sense observar els principis fonamentals de contradicció, audiència i defensa respecte una de les parts, la seva aplicació ha d'ésser totalment restrictiva i reservada a aquells supòsits en què la necessitat o urgència sigui tan imperiosa que no permeti, sense gran risc, escoltar a l'altra part, circumstàncies extraordinàries que, després de valorar totes les proves aportades per les parts, estima no concorren en el supòsit examinat".

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita la inadmissió a tràmit del recurs d'empara 2003-5-RE per manca manifesta de contingut constitucional de les pretensions de la recurrent, de conformitat amb el que disposa l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

Fonament jurídic únic

La pretensió del recurrent es fonamenta en una al·legació doble. D'una banda, impugna la valoració de les proves realitzada pel Tribunal Superior de Justícia. I d'altra banda, impugna la interpretació, feta per aquest mateix Tribunal, de l'article 64 de la Llei qualificada del matrimoni. En ambdós casos es tracta de pretensions deduïbles davant un tribunal ordinari en via d'apel·lació o en via de cassació, però no davant una jurisdicció constitucional com aquest Tribunal, el qual no és competent per revisar ni l'apreciació de la prova, ni la interpretació de la legislació material aplicable a la causa feta pel tribunal ordinari sempre i quan aquestes es trobin, com en aquest cas, suficientment raonades.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2003-5-RE, interposat per la representació processal de la Sra. Cristina Ibars Guirao contra els autes del 23 de gener i del 13 de març del 2003, dictats per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal de la Sra. Cristina Ibars Guirao, al president del Tribunal Superior de Justícia, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el 30 de juny del 2003.

Miguel Herrero de Miñón

Philippe Ardant

President

Vicepresident

Miguel Ángel Aparicio Pérez Pere Vilanova Trias

Magistrat

Magistrat